

..... pieczęćka WKK									
	Kod ucznia								
			-			-			
	Dzień		Miesiąc			Rok			
DATA URODZENIA UCZNI									

**KONKURS Z JĘZYKA POLSKIEGO
DLA UCZNIÓW
SZKÓŁ PODSTAWOWYCH
ETAP REJONOWY**

Motyw przewodni:
Lustereczko powiedz...

Drogi Uczniu,

witaj w II etapie konkursu. Przeczytaj uważnie instrukcję i postaraj się prawidłowo odpowiedzieć na wszystkie pytania.

- Test liczy 10 stron i zawiera 12 zadań.
- Przed rozpoczęciem pracy sprawdź, czy Twój test jest kompletny. Jeżeli zauważysz usterki, zgłoś je Komisji Konkursowej.
- Zadania czytaj uważnie i ze zrozumieniem. Niektóre z nich odnoszą się do fragmentów, inne do całości czytanych lektur.
- Odpowiedzi wpisuj czarnym lub niebieskim długopisem, bądź piórem.
- Dbaj o czytelność pisma, precyzję i poprawność językową odpowiedzi, bo może ona podlegać ocenie w każdym z zadań.
- Nie cytuj, jeśli nie jesteś proszony. Nie używaj korektora.
- Odpowiedzi do zadań wpisuj w wyznaczone miejsca w teście.
- Oceniane będą tylko odpowiedzi, które zajmują połowę wyznaczonego miejsca.
- Pracuj samodzielnie.

Czas pracy:

90 minut

Liczba punktów
możliwych do uzyskania:

46 pkt.

Powodzenia!

Tekst I

– Gdy ja używam jakiegoś słowa – powiedział Humpty Dumpty z przekąsem – oznacza ono dokładnie to, co mu każę oznaczać... ni mniej, ni więcej.

– Pozostaje pytanie – powiedziała Alicja – czy potrafisz nadawać słowom tak wiele rozmaitych znaczeń?

– Pozostaje pytanie – powiedział Humpty Dumpty – kto ma być panem... to wszystko.

Alicja była zbyt zakłopotana, aby odpowiedzieć cokolwiek, więc po pewnym czasie Humpty Dumpty znowu rozpoczął: – Posiadają one rozmaite usposobienia... szczególnie dumne są czasowniki... z przymiotnikami możesz uczynić, co zechcesz, ale nie z czasownikami... mimo to, ja potrafię sobie dawać radę z nimi wszystkimi! Nieprzenikliwość! To właśnie powiadam!

– Czy mógłbyś mi, proszę, wyjaśnić, co to oznacza? – powiedziała Alicja. [...]

– Mówiąc „nieprzenikliwość” chciałem powiedzieć, że dość już mówimy o tym przedmiocie i równie dobrze można by porozmawiać o tym, co chcesz teraz przedsięwziąć, bo jak przypuszczam, nie masz zamiaru stać tu do końca życia.

– To ogromnie trudno zmusić jedno słowo, żeby tyle znaczyło – powiedziała Alicja, popadając w zadumę.

Lewis Carroll, *O tym, co Alicja odkryła, po drugiej stronie lustra*,
tłum. M. Słomczyński, Wydawnictwo Dolnośląskie, Wrocław 1990, s. 191-193.

Zadanie 1.

Uzasadnij, że lekcja na temat języka, jakiej Humpty Dumpty udzielił Alicji, była nietypowa i odkrywczą.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 2.

Człowiek potrafi nadawać słowom wiele rozmaitych znaczeń. **Podaj cztery przykłady takich wyrazów**, wykazując ich wieloznaczność za pomocą **co najmniej dwóch przykładów**.

- I.
.....
- II.
.....
- III.
.....
- IV.
.....

Zadanie 3.

W Lustrzanym Domu Alicja spotyka wiele postaci. Dopisz do wypowiedzi ich autorów .

Lp.	Wypowiedź	Postać
1.	Masz taką samą twarz jak wszyscy pozostali... dwoje oczu, o tu... nos pośrodku, a pod nim usta. Zawsze się to powtarza. Ale gdybyś, na przykład, miała dwoje oczu po jednej stronie nosa... albo usta tam w górze... mogłoby to być w pewien sposób pomocne.	
2.	Wszystkie możemy mówić, pod warunkiem, że jest do kogo.	
3.	Czy jesteś zwierzęciem, rośliną, czy minerałem?	
4.	Jeśli myślisz, że jesteśmy figurami woskowymi, powinnaś przynajmniej zapłacić.	
5.	Ależ z przyjemnością cię zatrudnię! Dwa pensy tygodniowo i dzem co drugi dzień.	
6.	Bo nie umiesz się obchodzić z lustrzanym ciastem. Najpierw je trzeba rozdać, a dopiero potem kroić.	
7.	Kiedy będziesz się zastanawiała, co odpowiedzieć, dygnij, to pomaga zaoszczędzić czas. Otwieraj nieco szerzej usta, kiedy mówisz, i zawsze zwracaj się do mnie: „Wasza Wysokość”.	
8.	Włosy wypadają dlatego, że zwisają w dół. A nic przecież nie wypadnie do góry. To mój własny wynalazek. Możesz go wypróbować, jeśli chcesz.	

Zadanie 4.

Wymień dwa elementy świata przedstawionego w utworze C. Lewisa, które dowodzą odwrócenia porządku rzeczywistości.

- I.
.....
- II.
.....

Tekst II

– Przecież to wygląda jak wielka szachownica! Brakuje tylko figur wykonujących ruchy... Nie! Są figury! – uradowała się i serce zabiło jej szybciej z emocji. – To gra w szachy... jedna wielka gra w szachy, rozgrywana na planszy całego świata... Jeśli oczywiście, to, co widzę, jest światem. Co za świetna zabawa! Jaka szkoda, że nie należę do kompletu! Mogłabym być nawet Pionkiem, gdyby mnie tylko zaprosili... chociaż naturalnie, najbardziej chciałabym być Królową.

Lewis Carroll, *O tym, co Alicja odkryła, po drugiej stronie lustra*, tamże, s. 125.

Zadanie 5.

Odwołując się do fragmentu tekstu II, **objaśnij koncepcję życia, człowieka i świata**, która została w nim przedstawiona.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Zadanie 6.

Podaj po dwa argumenty przemawiające za tym, że tekst C. Lewisa jest utrzymany w konwencji baśni i snu.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 7.

Porównaj powody, dla których bohaterki, Agata – z powieści Doroty Terakowskiej oraz Alicja – z baśni C. Lewisa, znalazły się pod drugiej stronie lustra oraz **różne konsekwencje pobytu** bohaterek w „innych” światach.

Agata

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Alicja

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 8.

Przedstaw, trzy najważniejsze cechy, które zdecydowały o tym, że Agata została wybrana do spełnienia misji na planecie Koral.

- I.
.....
- II.
.....
- III.
.....

Tekst III

Lustraw

Po lustrawie ścianą gęstą obrośniętym,
przepływają
domowe sprzęty.
Nad lustrawem – jezioradłem chłodnym
przyklękają,
aby napić się wody.
Czasem żaglem go muśnie firaniec.
Czasem krześlak u wody przystanie.
Czasem, gdy drzwi otwarte zostawię,
zakołysze się wieszając
w lustrawie.
Bo lustraw każdemu pozwala
prześlizgiwać się po nieruchomych falach.
Byle woda jezioradła chłodna
odbić mogła
wszystko,
wszystko
aż do dna.

J. Kulmowa, *Krześlaki z rozwianą grzywą*

Zadanie 9.

Objaśnij znaczenie neologizmów: *krześlak, firaniec, jezioradło*, **wskazując** słowa, od których powstały.

-
-
-

Zadanie 10.

Wyjaśnij, na czym polega zabawa osoby mówiącej domowymi sprzętami.

.....

.....

.....

Tekst IV

Źle zmyślać, źle i prawdę mówić w pańskim dworze.
Lew, chcąc wszystkich przyświadczyć o swojej pokorze,
Kazał się jawnie ganić. Rzekł lis: "Jesteś winny,
Boś zbyt dobry, zbyt łaskaw, zbyt nie dobroczynny".
Owca widząc, że kontent, gdy liszka ganiła,
Rzekła: "Okrutnyś, żarłok, tyran..." .Już nie żyła.

I. Krasicki, *Bajki*

Zadanie 11.

Czy bajka może być lustrem? Na przykładzie tekstu IV **rozważ możliwe konsekwencje tej metafory i uzasadnij swoje zdanie. Odwołaj się do definicji bajki.**

.....

.....

.....

.....

.....

.....

BRUDNOPIS